

EKVATOR LOJİSTİK BİLGİ NOTU

1. Ülkenin dış ticaretinde kullandığı taşıma modları (Dolar bazında ve yüzdesel dağılımı)

Pasifik Okyanusu'na kıyısı bulunan, Panama Kanalı'na yakınlığı nedeniyle stratejik bir konumda olan ve önemli limanlara sahip olan Ekvator, ihracatının %88,5'ini, ithalatının ise %79,9'unu **denizyolu taşımacılığı** ile gerçekleştirmektedir. Özellikle muz, bakır, altın ve karides ihracatında denizyolu taşımacılığı kullanılmaktadır.

Havayolu taşımacılığı son yıllarda önem kazanmıştır. Başkent Kito'nun bulunduğu Pichincha eyaletinde yetiştirilen güller havayolu ile taşınmaktadır. Turkish Cargo, Kito-İstanbul arasında haftada bir kez havayolu kargo taşımacılığı gerçekleştirmektedir.

Ekvator'un Kolombiya ve Peru'ya karayolu sınırı bulunmaktadır. Söz konusu ülkelerle karayolu taşımacılığı vasıtasıyla ihracat ve ithalat gerçekleştirilmektedir.

EKVATORUN İHRACATI (BİN DOLAR)						
	2022			2023		
Taşıma Modu	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	Yüzde	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	Yüzde
Toplam	31.980.624	32.658.321	100,0%	31.228.300	31.126.424	100,0%
Deniz	31.051.245	29.543.017	90,5%	30.400.438	27.543.481	88,5%
Hava	191.910	2.120.972	6,5%	219.912	2.798.765	9,0%
Kara	737.469	994.332	3,0%	607.950	784.178	2,5%

EKVATORUN İTHALATI (BİN DOLAR)								
	2022				2023			
Taşıma Modu	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	CIF (Bin \$)	Yüzde	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	CIF (Bin \$)	Yüzde
Toplam	19.267.681	30.316.824	33.048.923	100,0%	20.129.865	29.120.100	30.898.160	100,0%
Deniz	17.954.699	24.562.333	26.991.355	81,7%	18.936.359	23.169.732	24.673.904	79,9%
Hava	79.356	3.563.467	3.791.595	11,5%	86.752	3.805.029	4.014.169	13,0%
Kara	1.233.626	2.191.024	2.265.973	6,9%	1.106.754	2.145.340	2.210.088	7,2%

Kaynak: Ekvator Merkez Bankası

2. Lojistik altyapısı

a. Karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu altyapısına ilişkin bilgiler, önemli veriler

Ekvator'un ulaştırma altyapısı diğer Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslandığında gelişmiş durumdadır. Geçtiğimiz senelerde özellikle, liman, havalimanı ve karayollarına önemli

yatırımlar yapılmıştır. Ancak 2023 yılında başta kamu-özel işbirliği projeleri olmak üzere ulaştırma yatırımlarında bir ilerleme kaydedilememiştir. El Nino Fenomeni etkisiyle yaşanan seller ülkenin kıyı kesimindeki altyapıyı ve karayollarını büyük zarara uğratmıştır. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik kriz kamu yatırımlarının gerçekleştirilmesinin ve mevcut altyapının geliştirilmesinin ve bakımının önünde bir engel teşkil etmektedir. Bununla birlikte, ülkedeki güvenlik sorunları ve istikrarsızlık, yabancı yatırımcının ülkeye gelmesine engel olmaktadır.

b. Ulaşım Sistemi

Ekvator, yaklaşık 10.000 km **karayoluna** sahiptir. En önemli karayolu Ekvator'un kuzeyi ile güneyini birbirine bağlayan Pan-Amerikan karayoludur. Halihazırda, Kito-Guayaquil, Guayaquil-Cuenca karayollarının yeniden inşası için fizibilite çalışmaları devam etmektedir. Ülkenin dağlık yapısı özellikle iç bölgelerde karayolu taşımacılığını zorlaştırmaktadır.

Ekvator'da 16 **ulusal ve uluslararası havalimanı** bulunmaktadır. Guayaquil'de bulunan José Joaquín de Olmedo, başkent Kito'da bulunan Mariscal Sucre ve turistik sahil şehri Manta'da bulunan Eloy Alfaro havalimanları ülkenin önemli uluslararası havalimanlarıdır. Mariscal Sucre havalimanı Latin Amerika bölgesinin en iyi havalimanlarından biri olarak görülmektedir. Diğer taraftan, Ekvator'da havayolu taşımacılığında alınan vergilerin yüksekliği sebebiyle havayolu taşımacılığı gerektiği kadar gelişmemiştir. Turkish Cargo haftada 1 gün İstanbul-Kito arasında kargo taşımacılığı düzenlemektedir.

Ülkenin coğrafi şartlarından dolayı Ekvator'da **demiryolu taşımacılığı** gelişmemiştir. Ekvator'un Halka Açık Demiryolu Şirketi, zarar ettiği için kamu maliyesi tedbirleri kapsamında 2020 yılında lağvedilmiştir. Ekvator'un yalnızca kuzey-güney hattında demiryolu bulunmaktadır.

Pasifik Okyanusu'na kıyısı bulunan Ekvator'da **deniz yolu taşımacılığı** gelişmiştir. Ekvator'un ihracatı için limanlar önemli rol oynamaktadır. Ekvator'da 3 tip liman işletmeciliği bulunmaktadır. Bunlar, kamu veya kamu-özel işbirliği limanları, özel terminaller ve petrol terminalleridir. Ekvator'un en önemli limanları Guayaquil Limanı, Yılport Holding tarafından inşa edilen ve işletilen Bolivar Limanı, Posorja Limanı, Esmeraldas Limanı ve Manta Limanı'dır. Doğal körfez konumundaki Guayaquil Limanı'nda pek çok özel terminal bulunmaktadır. Esmeraldas Limanı petrol ihracatı ve ithalatı için kullanılmaktadır. Yılport Holding tarafından işletilen Puerto Bolivar Limanı, El Oro eyaletinden gerçekleştirilen muz,

bakır ve karides ihracatı için önem arz etmektedir. Liman, bölgenin kalkınmasında büyük fayda sağlamaktadır.

EKVATORUN DENİZYOLU İHRACATI (BİN DOLAR)						
	2022			2023		
	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	Yüzde	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	Yüzde
TOPLAM	31.051.245	29.543.017	100,0%	30.400.438	27.543.481	100,0%
GUAYAQUIL	9.952.551	15.986.423	54,1%	9.906.001	16.666.080	60,5%
MANTA	56.383	219.144	0,7%	21.105	57.310	0,2%
ESMERALDAS	19.076.872	11.347.214	38,4%	18.452.963	8.800.910	32,0%
PUERTO BOLIVAR	1.965.439	1.990.236	6,7%	2.020.370	2.019.182	7,3%

EKVATORUN DENİZ YOLU İTHALATI (BİN DOLAR)								
	2022				2023			
	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	CIF (Bin \$)	Yüzde	Miktar (Ton)	FOB (Bin \$)	CIF (Bin \$)	Yüzde
TOPLAM	17.954.699	24.562.333	26.991.355	100,0%	18.936.359	23.169.732	24.673.904	100,0%
GUAYAQUIL	9.757.549	15.040.794	16.921.041	62,7%	10.094.600	14.923.196	15.896.021	64,4%
MANTA	856.463	1.729.063	1.897.172	7,0%	893.766	1.539.024	1.666.913	6,8%
ESMERALDAS	7.302.877	7.687.154	8.047.327	29,8%	7.936.011	6.659.663	7.057.737	28,6%
PUERTO BOLIVAR	37.810	105.322	125.814	0,5%	11.981	47.849	53.233	0,2%

Kaynak: Ekvator Merkez Bankası

c. Önemli limanlar, lojistik merkezler, ticaret merkezleri,

Devlet veya Devlet-Özel İşbirliği Limanları

- Guayaquil Limanı
Andipuerto Guayaquil S.A Terminali
Contecon Guayaquil S.A Terminali
- Esmeraldas Limanı
- Bolivar Limanı
- Posorja Limanı
- Manta Limanı

Özel Terminaller

- Industrial Molinera Terminali
- Naportec – Bananapuerto Terminali
- Ekvator QC Terminali (Eski Vopak Ecuador S.A. Terminali)
- INARPI- TPG Terminali
- ECUAGRAN, Granos S.A Terminali (Grupo Delcorp S.A)
- FERTISA Terminali
- ECUABULK S.A Terminali
- HONDO S.A Terminali

Petrol Terminalleri

- El Salitral Petrol Terminali - (SUINSA)
- La Libertad Petrol Terminali - (SUNLI)
- Balao Petrol Terminali - (SUINBA)

LOJİSTİK MERKEZLERİ

DP World Lojistik Merkezi:

Adres: km 4.5 vía Durán --Tambo lote 10, Guayas, Ecuador.

<https://www.dpworldposorja.com.ec/centro-logistico-duran/>

Itulpark:

Itulpark ülkenin en modern lojistik merkezidir. Envanter yönetimi ve depolama konusunda en gelişmiş altyapı ve teknolojiye sahiptir.

Adres: Via E-35 Tramo Pifo-Colibri Km 4, 170175 Quito, Ecuador

<https://itulpark.com/>

Tababela Cargo Center:

Tababela Cargo Center, Kito'daki Mariscal Sucre Uluslararası Havalimanının dış ticaret lojistik merkezidir.

Adres: Santa Rosa Tababela, S/N, Yaruquí- Quito- Ecuador.

<https://www.tcc.com.ec/quienes-somos/contact/>

Dislog – Lojistik ve Dağıtım Merkezi

Adres: Panamericana Sur N01 y San Agustín, Barrio San Alfonso (pasando Aloag), Machachi, Pichincha, Ecuador.

<https://dislog.com.ec/>

d. Yerel lojistik firmalar (Dış ticaret taşımalarında büyük ölçekli taşıma yapan)

Ekvator'da büyük ölçekli uluslararası taşıma yapan yerel lojistik firması bulunmamakla birlikte, aşağıdaki firmalar lojistik ve gümrük hizmetleri alanında faaliyet gösteren yerel firmalardır.

Rivimp S.A. <https://www.rivimpsa.com/>

Rocalvi S.A. <https://rocalvi.com/>

GPlogistics S.A. <https://gplogistics.com.ec/>

Macobsa S.A. <https://www.mariocoka.com/>

Rivedasa S.A. <https://www.rivedasa.com/>

e. Ülkede faaliyet gösteren -varsa- Türk lojistik firmaları

Ekvator'daki en önemli Türk yatırımı, Yılport Holding tarafından gerçekleştirilmekte olan 750 milyon ABD Doları tutarındaki Bolivar Limanı yatırımdır. Yatırım kapsamında, limanın geliştirilmesi, derinleştirilmesi, modernize edilmesi karşılığında 50+10 yıllık işletme imtiyazı elde edilmiştir. Anılan liman Ekvator'un en önemli limanları arasında olup, ağırlıklı olarak muz, bakır ve karides ticaretinde faaliyet göstermektedir. Ekvator'un güneyinde, Peru sınırına yakın bölgede bulunan Bolivar Limanı, El Oro eyaletinin ve Machala şehrinin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır.

Yatırıma dair imza töreni 2016 yılı Ağustos ayında Machala'da düzenlenmiştir. 2017 yılı Mart ayında limanın devri gerçekleştirilmiştir. 2023 yılı sonuna kadar limana 330 milyon dolar yatırım yapılmıştır. 2023 yılında limana tarayıcılar getirilmiş olup, sözkonusu tarayıcılar vasıtasıyla uyuşturucu kaçakçılığının engellenmesi planlanmaktadır.

3. LPI Endeksi Sıralaması (2023 yılı ve 2018 yılı)

Ekvator'a 2023 yılı Lojistik Performans Endeksinde (LPI) yer verilmemiştir.

Ekvator 2018 yılı LPI Endeksinde 2,88 puanla 62. sırada yer almaktadır. Gümrüklerde 2,80 puanla 48.; altyapıda 2,72 puanla 69.; uluslararası gönderilerde 2,75 puanla 80.; lojistik kalitesi ve rekabette 2,75 puanla 70.; izleme ve takipte 3,07 puanla 55.; zamanında teslimatta 3,19 puanla 75. sırada yer almaktadır.

4. Önemli ticari rotalar (Ülke dış ticaretinde kullanılan ana taşımacılık güzergahları)

Ekvatorun Guayaquil, Bolivar ve Posorja Limanları ile ülkemizin İstanbul, İzmit, Mersin Limanları arasında denizyolu taşımacılığı gerçekleştirilmektedir.

Sözkonusu rotalardan biri Ekvator'un Bolivar Limanı ve Posorja Limanı ile İstanbul Ambarlı Limanı ve İzmit Körfezi arasındadır. Bu rotada Ekvator'dan ülkemize yük taşıyan bir konteyner gemisi Panama Kanalı'nı geçtikten sonra Fas, İspanya ve Yunanistan'daki limanlara uğrayarak İstanbul ve İzmit limanlarına ulaşmaktadır. Bahsekonu rota 25-29 gün sürmektedir.

Bahsekonu rotanın tersinde ise Ülkemizden Ekvator'a yük taşıyan bir gemi Fas, İspanya ve ABD'deki (New Jersey) limanlara uğradıktan sonra Panama kanalını geçerek Ekvator'a ulaşmaktadır. Bahsekonu rota 32-38 gün sürmektedir.

Ekvator'un Guayaquil Limanı'ndan Mersin Limanı'na yük taşıyan bir gemi Panama Kanalı'nı geçtikten sonra İspanya'daki limana uğrayarak Mersin Limanı'na ulaşmaktadır. Bahsekonu rota 32-33 gün sürmektedir.

Sözkonusu rotanın tersinde ise, Mersin Limanı'ndan yola çıkan bir gemi İspanya'daki limana uğradıktan sonra Panama Kanalı'nı geçerek Ekvator'a ulaşmaktadır. Bahsekonu rota 32-38 gün sürmektedir.

5. Ülke ile Türkiye Arasındaki taşıma ücretleri (Kullanılan tüm taşıma modlarına ilişkin kg başı ücretlendirme)

Türkiye'den Ekvator'a denizyolu ile yapılan konteyner taşımacılığında kuru yük için 2.500 ABD Doları, soğutucu ile yapılan taşımalarda 3.500 ABD Doları ücret uygulanmaktadır.

Ekvator'dan Türkiye'ye denizyolu ile yapılan konteyner taşımacılığında ise kuru yük için 3.500-4.000 ABD Doları, soğutucu ile yapılan taşımacılıkta 4.500-5.000 ABD Doları ücret uygulanmaktadır.

Ekvator'dan Türkiye'ye havayolu ile yapılan kargo taşımacılığında ücretler ürüne ve miktara göre değişmektedir. Örneğin, 1 kg çiçek 450 ABD Dolarına taşınırken, 100 kg'dan itibaren kg başına 3,35 ABD Doları uygulanmaktadır.

6. Dış ticaret taşımalarında lojistik sorunlar (yüksek navlun fiyatları, vize sorunu, frekans az olması vb.)

Ekvator son yıllarda uyuşturucu ticaretinde transit ülke olarak kullanılmaktadır. Özellikle denizyolu taşımacılığında, ürünlerin arasına veya konteynerlerin gizli bölmelerine yerleştirilen uyuşturucu, başta Avrupa limanları olmak üzere dünyanın pek çok ülkesine sevk edilmektedir. Bu durum, Ekvator'un ihracatını ve dünyadaki itibarını olumsuz yönde etkilemektedir. Muz ihracatının hacimli bir şekilde gerçekleşmesinden dolayı uyuşturucu saklanması için tercih edilen ürünlerin başında muz gelmektedir. Söz konusu durum Ekvator'un muz ihracatını ve varış ülkesi ile ilişkilerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bahse konu sorunla mücadele edebilmek için sevkiyatın her safhasına, muz üreticisinden, lojistik firmalarına, liman işletmelerinden güvenlik görevlilerine kadar dikkat etmek gerekmektedir. Uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele, ihracatçı firmaların güvenlik, denetim, kontrol için yaptıkları maliyetler nedeniyle fiyatları artırmakta ve ihracatı olumsuz yönde etkilemektedir.

Son olarak Ekvator'daki limanlara tarayıcı yerleştirilmesi konusunda Ekvator Hükümeti tarafından alınan karar kapsamında 2024 yılında Ekvator'daki ihracat limanlarının tamamında tarayıcıların faaliyete geçmesi ve ihraç mallarının denetlenmesi planlanmaktadır. Ancak tarayıcılar bahse konu uyuşturucu kaçakçılığının önüne geçilmesinde kesin çözüm olarak görülmemektedir.

Diğer taraftan, Ekvator'un ülkemize uzak olmasından dolayı navlun fiyatlarının yüksek olması ülkemizin Ekvator'a ihracatında maliyetleri artırmakta ve ülkemiz ürünlerine olan talebi azaltmaktadır.

7. Müşavirlik değerlendirmesi (Lojistiğin ülke ile ikili/transit ticaretimize etkisi, yaşanan lojistik sorunların çözülmesine ilişkin öneriler vb.)

Ülkemiz ile Ekvator arasında gerçekleştirilen dış ticaretin önemli bir bölümünü muz ithalatımız oluşturmaktadır. Muz ithalatı sırasında yaşanan en önemli sorun muz konteynerlerine uyuşturucu saklanması ve söz konusu uyuşturucunun Avrupa'daki pek çok ülkenin yanı sıra ülkemize de sokulmasıdır. Gerek muz üreticileri ve ihracatçıları gerekse Ekvator Hükümeti bahse konu sorunun çözümü için çeşitli önlemler almaktadırlar. Bu kapsamda, üretici ve ihracatçıları tarafından konteyner güvenliği sağlanmakta, Hükümetin çıkardığı düzenleme ile

tüm ihracat limanlarına tarayıcılar yerleştirilmeye başlanmakta, Ekvator polisi istihbarat çalışmaları ve yerinde kontrol gerçekleştirmektedir. Ancak, bahsekonu önlemler yeterli gelmemekte olup, yaşanan olaylar Ekvator'un muz ihracatında dünyadaki bilinirliğini zedelemekte ve Ekvator'un pazar kaybetmesine sebep olmaktadır. Söz konusu sorunun  z m  için Ekvator Polisi ile ülkemiz yetkili makamları arasında işbirliği gerçekleştirilmektedir.

Ekvator'da bulunan en önemli Türk yatırımı olan Bolivar Limanı, ülkenin ihracatı ve bulunduğu bölgenin kalkınması için önem arz etmektedir. Bahsekonu liman ihracat için kullanılırken ithalat için yeterli düzeyde kullanılmadığı görülmektedir. Son teknoloji ile donatılan ve genişletilen limanın ithalat için de kullanılması, ülkemizden ihraç edilen ürünlerin liman yakınına inşa edilecek bir lojistik merkezi üzerinden ülkeye dağıtılması,  lkemizin Ekvator'a olan ihracatının artırılması bağlamında oldukça faydalı olacaktır.